Olycksutredning

Drunkningslarm
2026-05-14

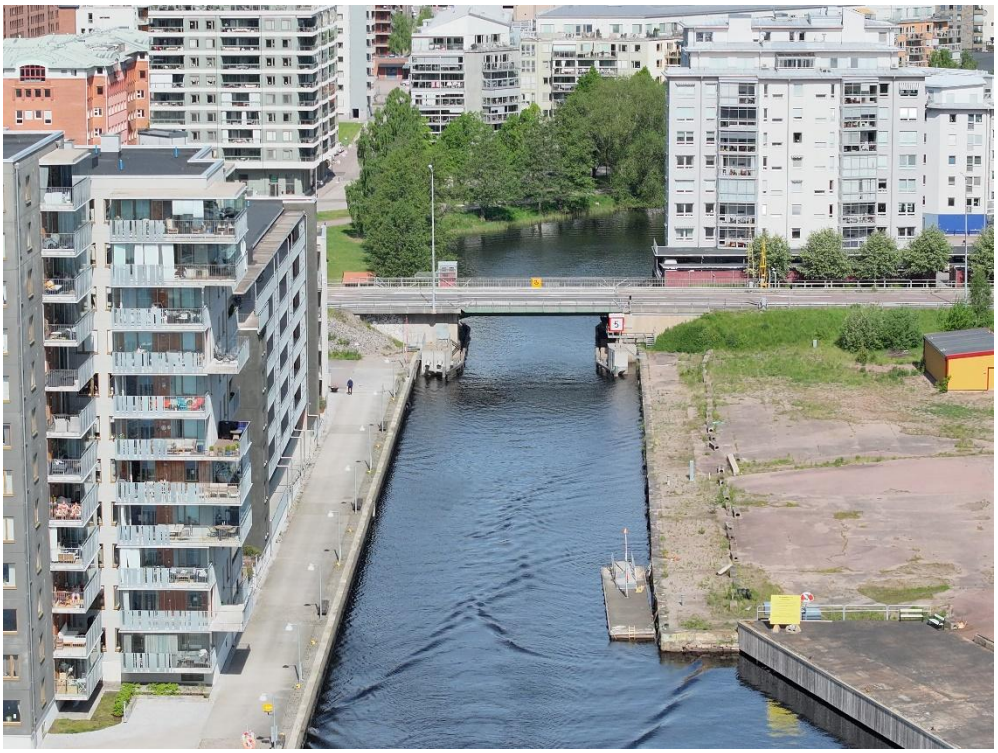
Thomas Hörnström

Händelserapport nummer
2026-000586

Granskad av: Magnus Lundqvist
Ola Åkesson

Sammanfattning

Den 14 maj klockan 08.01 får Räddningstjänsten i Karlstad larm om drunkning i Tullholmsviken som senare korrigeras till Kanikenäsbanken. Vittnen ser en person i vattnet till synes livlös. Under framkörningen ändras adressen av SOS Alarm och detta uppmärksammas inte av hela styrkan vilket leder till att första resursen hamnar på fel adress. Det finns också en problematik med vilken metod man ska använda sig av vid livräddning intill kajkant.

Innehåll

1 Inledning 4
2 Syfte och mål 5
2.1 Avgränsningar 5
2.2 Frågeställningar 5
2.3 Metod 5
2.4 Faktainsamling 5
3 Händelsen 6
4 Insatsens genomförande 7
5 Analys 8
6 Slutsatser och rekommendationer 9
6.1 Framgångsfaktorer 9
6.2 Rekommendationer 9
7 Bilagor 10
7.1 Bilaga 1 Kartbild över området 10

1 Inledning

Enligt 3 kap. 10 § i lagen(2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska kommunen efter avslutad räddningsinsats i skälig omfattning utreda orsaken till olyckan, olycksförloppet och hur insatsen genomfördes.

Med anledning av oklarheter kring adress och metodval vid ylivräddning från kajkant har Räddningstjänsten Karlstadsregionen valt att genomföra en fördjupad olycksutredning.

2 Syfte och mål

Syftet med utredningen är att fånga upp erfarenheter och dra lärdom av olyckan samt sprida kunskapen till personal i Räddningstjänsten Karlstadsregionen och berörda inom Räddningsregion Bergslagen (RRB)

2.1 Avgränsningar

Utredningen kommer inte att gå in på djupet i olycksorsaken

2.2 Frågeställningar

- Hur upplevdes utalarmering och framkörning?
- Hur genomfördes ytlivräddningen?
- Hur fungerade samverkan?

2.3 Metod

Utredningen har genomförts genom intervjuer med insatspersonal som var med på den aktuella händelsen.

2.4 Faktainsamling

Intervju med brandmän, styrkeledare och insatsledare 2026-05-29

Information från händelserapporten

Besök vid olycksplatsen

3 Händelsen

Kanikenäsbanken är ett bostadsområde i de södra delarna av Karlstad med enbart flerfamiljshus som ligger i direkt anslutning till in- och utloppet mot inre hamn. Området omringas av en gång- och cykelpassage mellan vattnet och fastigheterna. Vattenytan ligger cirka två meter nedanför kajkanten. Längs den cirka 100 meter långa kanalen in mot inre hamn där olyckan inträffade finns två stycken fasta stegar monterade Det finns även frälsarkrans och livräddningskrok i direkt anslutning till stegarna.

Den 14 maj upptäcker en boende i en av fastigheterna på Kanikenäsbanken att det är något som flyter i kanalen. Vid en närmare titt från sitt fönster ser hen att det är en till synes livlös människokropp som ligger i vattnet. Klockan 07.59 får SOS Alarm in ett larmsamtal från den boende som berättar vad hen ser.

4 Insatsens genomförande

Torsdagen den 14 maj klockan 08.01 får station Karlstad samt insatsledare larm om drunkning. Platsen för händelsen är markerad till Tullholmsviken strax utanför Kanotklubben i Karlstad, vilket är en känd plats för samtlig personal då man ofta övar där. Styrkan åker med en ytlivräddningsenhet (1060), fem personer varav tre klädda ytlivräddare samt en släckbil (1010)med två man varav en klädd ytbärgare. Med i fordonståget är också insatsledare (1080)

På vägen ut får styrkan en totalinformation från SOS Alarm som säger att en person ligger i vattnet till synes livlös, att det är okänt hur länge personen legat i och någon kommer att möta upp räddningstjänsten.

När 1060 kör längs Packhusallén och börjar närma sig rondellen där de ska hålla till höger ner mot Kanotklubben sänds det ut en uppdatering av larmadressen och ny adress ska vara Kanikenäsbanken, vilket är till vänster i rondellen. Detta noteras inte av personalen i 1060 utan de fortsätter mot Kanotklubben. I 1010 uppdateras larmskärmen automatiskt vilket gör att de får den nya adressen och navigering direkt och 1010 svänger därför vänster mot den nya adressen. 1080, som kommer sist i fordonståget blir lite osäker initialt var olyckan har skett och väljer därför att stanna i rondellen för att få klart för sig vilken adress som gäller.

Klockan 08.10 är 1060 framme vid Kanotklubben och konstaterar att ingen möter upp. De kan inte heller se någon person i vattnet. Samtidigt kommer det ut på radion att de är på fel adress så de vänder och åker mot Kanikenäsbanken. 1010 som nu är först framme på rätt adress lokaliserar en person i vattnet med huvudet nedåt. Man har initialt känslan av att personen legat i vattnet en längre tid och man tycker att det ser ut som personen sitter fast i något på botten. Brandpersonalens erfarenheter från ett tidigare drunkningslarm, där en person påträffats livlös, var att om det finns misstanke om brott och inga livräddande åtgärder är aktuella, bör personen om möjligt lämnas kvar i vattnet till dess att polisen är på plats. Detta leder till en något defensiv start på insatsen och ingen ytbärgare från 1010 hoppar i vattnet. Nya uppgifter inkommer ganska snart till ledningen om att ett vittne upplever att den sett rörelser från personen innan räddningstjänstens ankomst. Detta leder till att ytbärgaren från 1010 hoppar i vattnet från kajkanten ca två meter ner i vattnet och simmar ut till den nödställde, vänder på personen och drar in hen till kajkanten. Där lyckas ytbärgaren lyfta upp den nödställde så pass högt att personal på land kunde dra upp personen. 08.23 påbörjas HLR tillsammans med ambulans. HLR pågår på kajkanten i ca sju minuter innan patienten lastas i ambulansen. Patienten konstateras avliden på sjukhus.

5 Analys

Vid de flesta larm men framför allt vid drunkningstillbud jagar man sekunder för att rädda någons liv. När det, som i detta fall blir en adressändring under framkörningen är det av vikt att SOS-operatören söker en bekräftelse över radion till larmade enheter så det inte blir någon tidsförlust

Att rädda en nödställd i kajmiljö kan vara både komplicerat och riskfyllt. Vilken eller vilka metoder man ska använda bör vara väl känt inom organisationen.
Att i förväg lokalisera, peka ut och öva vid lämpliga iläggningsplatser för båt som kan användas i samband med drunkningslarm skulle vara tidvinnande och minska stressen på personal som ska sjösätta.

Vid drunkningslarm finns det flera dokumenterade fall där man räddat livet på personer som legat i vattnet en längre tid, den kunskapen är bra att ha med sig när man åker på drunkningstillbud.

En av framgångsfaktorerna i denna händelse var att man agerade snabbt när händelseutvecklingen ändrades och det inte blev som man var förberedd på. Det påvisar en hög operativ kompetens hos personalen. Denna snabbhet är direkt kopplad till personalens flexibilitet och lösningsorienterade förhållningssätt, vilket är viktigt i yrket.

Det finns stora fördelar med att känna till och kunna hantera ambulansens utrustning och fordon. I den här insatsen hade det stor betydelse eftersom samarbetet mellan brandpersonal och ambulanspersonal upplevdes som smidigt och friktionsfritt. Att räddningstjänsten efter insatsen initierade en gemensam sittning med ambulansen och polisen för att gå igenom händelseförloppet förbättrar också framtida samarbete.

6 Slutsatser och rekommendationer

Tidsförlusten på ytlivräddningsenheten på grund av felaktig adress har inte påverkat utgången på denna händelse.

6.1 Framgångsfaktorer

- Man är snabbt nere i vattnet med en ytbärgare när förutsättningarna förändras.
- Man är flexibel och lösningsorienterade vilket gör att uppgiften löses på ett bra sätt.
- Man har god kännedom om ambulansens utrustning och funktion tack vare flera övningar tillsammans.
- Räddningstjänsten erbjuder en gemensam sittning tillsammans med ambulans och polis efter insatsen och det upplevs som väldigt positivt från alla aktörer.

6.2 Rekommendationer

- SOS-operatören behöver söka en kvittens från larmade enheter vid adressändringar under en framkörning.
- Räddningstjänsten behöver öva på hur man tar upp en nödställd vid kajkant.
- Räddningstjänsten behöver lokalisera lämpliga iläggningsplatser för båt i närheten av våra kajer i förväg.
- Räddningstjänsten ska vara mentalt förberedda på att liv går att rädda även vid indikation om annat under framkörning.

7 Bilagor

7.1 Bilaga 1 Kartbild över området

Räddningstjänsten Karlstadsregionen
Infanterigatan 20, 653 39 Karlstad
E-post raddningstjansten@karlstad.se
Telefon 054-540 28 80